

TALOUSARVIOALOITE 1441/2006 vp

Määrärahan osoittaminen opintorahan korottamiseen

Eduskunnalle

Opintotuen tarkoituksena on mahdollistaa opiskelu sosioekonomisesta taustasta ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainasta. Opintotuki on vastikkeellinen sosiaaliturvan muoto, joka korvaa päätoimisesta opiskelusta koituvia kuluja. Tuen saamisen edellytyksenä on riittävä eteneminen opinnoissa. Opintotuki on myös tarveharkintainen ja veronalainen etuus, eli opiskelijan tuloja seurataan vuositulotarkastelun kautta.

Opintorahan suuruus riippuu opiskelijan iästä ja siitä, opiskeleeko opiskelija korkeakoulussa vai muussa oppilaitoksessa sekä siitä, asuuko hän vanhempiensa luona. Itsenäisesti asuvan, yli 18-vuotiaan korkeakouluopiskelijan opintoraha on 259,01 euroa kuukaudessa. Muissa oppilaitoksissa opiskelevien opintoraha on 21,86—213,60 euroa kuukaudessa. Opintorahan saajia on yhteensä noin 335 050, joista korkeakouluopiskelijoita on 205 200 ja muita 129 850.

Korkeakouluopiskelijoiden opintorahaa ei ole korotettu vuoden 1992 jälkeen. Muiden oppilaitosten opiskelijoiden opintoraha on pysynyt samalla tasolla vuodesta 1994. Verrattuna muihin perustoimeentuloa turvaaviin etuuksiin opintotuki on selvästi jälkeenjäänein. Opintotuen reaali-muutos vuodesta 1993 vuoteen 2005 on jopa -20 %. Opetusministeriön opintotuen vaihtoehto-

ja vuonna 2001 selvittänyt Kannustava opintotukityöryhmä totesi, että ensisijaista olisi kuroa umpeen vuoden 1995 jälkeen toteutunut tason jälkeenjääneisyys, ja jatkossa opintorahan määrä tulee säännöllisesti tarkistaa kustannuskehityksen perusteella.

Opintorahan korottaminen on kaikkia opiskelijoita tasapuolisimmin kohteleva opintotuen kehittämisen muoto. Prosentuaalisessa korotuksessa ongelmallista on se, että toisen asteen pienten opintorahojen ja korkeakouluopiskelijoiden opintorahan tasojen ero kasvaisi nykyisestään. Tästä syystä euromääräinen korotus olisi kannatettavin vaihtoehto. Verrattuna esimerkiksi 15 %:n korotukseen 10 euron korotus korkeakouluopiskelijoiden opintorahaan sekä 20 euron korotus toisen asteen opiskelijoiden opintorahaan tulisi myös valtiontaloudelle huomattavasti edullisemmaksi. Uudistus tulisi voimaan 1.11.2007.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 6 600 000 euroa korkeakouluopiskelijoiden opintorahan korottamiseen 10 eurolla ja toisen asteen opiskelijoiden opintorahan korottamiseen 20 eurolla kuukaudessa.

TAA 1441/2006 vp — Jutta Urpilainen /sd ym.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Jutta Urpilainen /sd
Minna Lintonen /sd
Anneli Kiljunen /sd
Mikko Alatalo /kesk

Satu Taiveaho /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Ilkka Taipale /sd
Mikaela Nylander /r